

QK. 2, 27

(X 1883935)

Q. D. B. V.
DISPUTATIO
Ad LIGURINI VII. 100.
De
HENRICO LEONE

habita
PRÆSIDE
**CONRADO SAMUELE
SCHURZFLEISCH,**
Prof. Publ. h. t. Ord. Philos. Decano.

RESPONDENTE
M. HENRICO SCHMIDIO,
Clausthalensi Cherusco.

Ad d. 24. Decembr. 1675. in Auditorio majori.

CUM PRIVILEGIO SERENISS. ELECTOR. SAXON.

~~0690 0690 0690 0690 0690 0690 0690 0690 0690 0690 0690 0690~~

Disputatio XXXII.

LIPSIÆ, Apud NICOLAUM SCIPIONEM.

clō Iōc XCIX.

11

Untherus, cujus opus cum auctore confundit
Baronius, cujusque de patriâ multi perperam
existimant, decepti titulo operis, *Saxonis* no-
men & metri legibus, & historiæ convenien-
ter extulit, si non Græcâ lectione, quæ tunc
Germanis ignota erat, Ptolomæi, ubi & pri-
mò illud invenitur, & unde ejus pronun-
ciandi ratio indubitata desumitur, tamen imi-
tatione Claudiani constare potuit, quippe
ex quo aliquid hujusmodi expressisse videri potest, & confectando
scriptores pro captu optimos, ornare voluisse utcunque has literas,
novoque exemplo apud Germanos expolire. Quod cur anonymus
Paderbornensis * non perinde fecerit, condonandum est simplici-
tati ævi Carolovingici, quo non pari studio industriaque in hac
disciplina est desudatum, sciuntque Viri docti & intelligentes, Lu-
dovicum Pium nimia pietatis affectatione à scriptoribus emendatis-
simis Romanorum sese revocasse ad similitudinem rudis atque im-
politi seculi, quod vereretur, ne ex illorum lectione religio detri-
mentum caperet. Disertè Theganus Chorepiscopus cap. 19. *Pœ-
tica carmina gentilia, quæ in juventute didicerat, respuit, nec legere,
nec audire, nec docere voluit.* Quanquam is haud difficulter recor-

A 2 dari

* Equidem huic, si forte à profanis & non Christianis Poëtis abhor-
ruit, ante oculos Episcopus Arvernorum Cajus Sollius Apollinaris Sido-
nius, medii ævi scriptoribus cum primis notus atque familiaris, Rade-
vico etiam lectus, *lib. 2. cap. 76.* qui etsi alioqui Latinitatis non optimæ
fit auctor, & vixerit seculo barbaricis migrationibus corrupto, tamen
servat metri leges, dum scribit: *Quin & Arvernorum piratam Saxona
tractus &c.* Cui lucem affundit *Procop. Goth. I. cum quo conf. Jo. Tili-
us de reb. Gal. lib. 1. pag. 5. Aub. Miræus Annal. Belg. pag. 70. De pirati-
ca Saxonum consentiunt Orosius, Eutropius, alique.*

dari poterat, sanxisse patrem Carolum, ut utraque lingua Græca & Latina, ad quam non planè nihil doctrinæ Poëtarum conferunt, doceretur, quod sine egregiis auctoribus, quos cum primis monasteria Benedictina posteritati conservarunt, nemo temere voluit, nemo rectè unquam potuit. Verba Diplomatis Ecclesiæ Osnabrugensi, primæ literarum in Saxonia matri, anno post natum Christum octingentesimo quarto concessi hæc sunt, quatenus ad meum institutum pertinent: *Statuimus, quia in eodem loco (Osnabrugæ urbe transveferanæ Saxonix) Græcas & Latinas scholas (quæ scriptio, quale id ævum fuerit, arguit) in perpetuum manere ordinavimus, & nunquam Clericos utriusque lingua gnaros ibidem deesse, in Dei misericordia confidimus.*

Mox, quem intelligat Guntherus, descriptione Henrici Guelfi indicat, Principis stirpe majorum pariter & fama opum fortitudinisque maximi, & Bavariæ Saxonixque Ducis, propter facta dudum posteris traditi, omniumque ore celebrati. Cujus inter laudes præcipuum est, quod Leonis nomine auctus ornatusque fuit: quod undenam acciderit, & quæ ejus occasio causaque fuerit, non uno modo narratum est. Multi à fabula repetunt, quam doctè refellit *Albertus Cranzius Saxonia lib. 6. c. 34*, Ego ab imagine Leonis, quam in gentilitiis insignibus usurpavit, postquam Fridericum Ænobarbum infestum sibi habuit, adversamque fortunam ejus inclementi edicto expertus, in Angliam discescit, atque inde asportato Leonum insigni rediit. Id confirmat nummus ex longinquitate illorum temporum allatus in quo & nomen Henrici, & Leonis effigies est incisa. * Non aliter existimavit Cranzius, vereque prodidit, Henricum ad distinguenda armorum insignia Leonem ex Anglia adduxisse,

* Leonis effigiem quoque pro insigni Imperii civilis, sive ut hodie loquimur, territorialis Brunsvigæ, veteris patrimonii Guelfici, in quod anno M DC LXXI. postliniò redacta est, civitatis habuit, ut colligitur ex *Abb. Stadensi an. 1166*. Præter quod Lubecæ, etiam quo illo tempore in ditioe Guelforum erat, instituit numariam officinam, commerciis, mari Balthico anno M C LX. aperto, peridoneam. *V. Helmold. Chr. Slav. lib. 1, cap. 85. & conf. Arnold. Lubecensis lib. 3. Chron. Slav. cap. 5.*

adduxisse, *Sax. lib. 2. c. 24. Henr. Meibom. in aurea bulla Andronici p. 211. Gabriel Bucelinus, qui magnam laudem promeritus est scribendis Guelforum rebus, in historia Agilolfingica p. 414. seq. Johannes Baptista Pigna in historia Atestina, praestanti sanè opere ac lucculento, in quo cum praclare de Atestinis, tum de Guelfis, quippe ab illa stirpe ortis, lib. 2. seq.* Quod argumento sit, Henricum in laude posuisse hoc nomen, atque illo ipso posteris testatum reliquisse, talem esse virtutem suam, quæ neque ulla calamitate, neque rebus adversis frangeretur, jamque multis & magnis rebus spectata cognitaque esset. Propterea eum cupido incessit urbis condendæ & à nomine suo appellandæ, ut omnes intelligerent, hoc quoque monumento propagare memoriam ad posteros, & gloriam nominis pariter ac potentiam tueri munireque voluisse. Disertè Helmoldus. *Tunc adificavit Dux civitatem novam super flumen Wochenicze, non longè à Lubike, in terra Rasesburg, cœpitque adificare & communire. Et appellavit civitatem de suo nomine Lewenstarr, quod dicitur, Leonis civitas, lib. 1. Chron. Slav. cap. 85.* Cujus magni excelsique memoriam etiamnum conservare Lovvenburgum, rentur *Melch. Nebel, in Chronographia, Johannes Theodorus Sprenger in lucerna pag. 356.* Contra quos nolo equidem contendere, illud tamen dissimulare non possum, scriptores veteres, quorum auctoritas apud me valet, ejus originem non Henrico Guelfo Saxoni, sed Bernhardo Ascanio Saxoni acceptam ferre. In quam sententiam *Arnoldus Lubecensis Chron. Slavor. lib. 3. cap. 1. hæc scripsit: Dux Bernhardus in ipso tempore cœpit adificare Lowenburg super littus Albia ad Orientalem plagam Erteneburg.* Quod ex eo repetit *Albertus Cranzius Saxon. lib. 6. cap. 44.* Etsi autem primordia sumtorum à Leone insignium ab Henrico, cui inde additum cognomen est, meritò cepi, tamen haud nescio reperiri, qui ad Henricum superbum, ejus Patrem referunt, nullo autem veræ antiquitatis documento, quod hic valeat, ut tale quid persuadeatur. Illud verò omninò est memorabile, quod tradit *Methodius, jam suâ quoque ætate Saxones Leonis imaginem in nummis circumtulisse, apud Iren. exeg. l. 2. cap. 25.*

3. Sequitur, ut videam, quas regiones complexus fuerit Henrici Leonis principatus. Sed eas figillatim non enumeravit *Guntherus, nec pangentis versibus tam aptè & rotundè enumerare potuit,*

cuit, neque ex præfenti instituto necesse habuit, contentus descriptione *Norica telluris*, quæ cum in ditione Leonis esset, tum amplissimas provincias clientelasque continebat. Ado Viennensis Noricos interpretatur Bajoarios *Chron. an. 866.* * Otto Frisingensis eundem sanè Ducatum Noricum, quem aliàs Bajoaricum extulit, ejusque metropolin Ratisbonam, postea de potestate Ducum exemptam, quàm Ducatus iste Schirenses cum Guelfis commutavit, *de gestis Friderici I. lib. 2. cap. 28.* Neque eo seciùs explicat Otto Sabelasianus, & quia Otto Frisingensis anno cIo cLIX. scribere desiit, simul tradit, quemadmodum Ducatus Noricus, qui unus inter totius Germaniæ Principatus facilè est antiquissimus, ad Ottonem Palatinum Wittelsbachium, origine Schirenses, permissu beneficioque Friderici Ænobarbi pervenerit, atque adeò abalienatus à Guelfis, in externum jus potestatemque redactus fuerit, *append. ad lib. 7. chron. Otton. Frising. cap. 24. Abbas Urspergensis anno M C LXXV. Abbas Stadenfis anno M C LXXX. quo sententia proscriptionis in Henricum lata est, Chronicon Reicherspergense à Christoph. Gewoldo editum, & Chr. Lauterbergense anno eodem.* David Blondellus paulò alias init rationes, & numerat annum M C LXXXI. *genealog. Franc. p. 159.* ** Perperam, sive de sententia, sive de sententiæ executione quæstio instituatur. Sententia enim quando promulgata sit, jam tum probavimus. Cætera res quemadmodum acta fuerit, monumentis commendavit *Gerhardus Stederburgensis in historia de Henrico Leone*, unde per se quilibet intelligit, Fridericum Ænobarbum ejus opprimendi occasionem quæsisisse, & cum offerretur, libentissimè arripuisse, cujus certè capitale odium, quod in Guelfos effuderat,

* De Veteris Norici finibus doctè commentati sunt Marcus Velleferus in libris rerum Boicarum: Joh. Aventinus an al. Boj. l. 1. 2. Hier. Megiferus Chr. Carinth. lib. 3. Ut nunc nil ex Ptolomæo afferam huc atque addam. Ab Noricorum populo dictum est *castrum Noricum*, sive *Norimberga*, *apud Otton. Frising. l. 1. cap. 16.* Abbas Urspergensis *castellum Nurinbere.* appellavit, *Ann. 1105.* Quod ut mutaverit dominos suos, alibi dicitur.

** Ibidem non rectè Angrivarios cum Angariis, sive Angris confundit.

derat, tandem in Conradini caput, excidio Hohenstauffiæ stirpis est vindicatum. *V. Thom. Fazellus de Rebus Siculis decad. post. lib. 8. cap. 3. Felinus Sandeus epit. de reg. Sicil. cap. 17. Leonard. Aretinus hist. Florent. lib. 3. Pandulph. hist. Neapol. lib. 4. Jo. Aventinus Annal. Boj. lib. 7. Martinus Crusius annal. Sævic. lib. 2. part. 3. cap. 19.*

4. Etsi verò Ænobarbus eam multò acerbissimam sententiam dixit in consilio Principum, quod inde ab ultimis reipublicæ Germanicæ initiis sanctissimum fuit, tamen affirmavit Henricus, Imperatorem præter exempla majorum de se statuisse atque judicasse, ut indicat *Arnoldus Lubecensis Chron. Slav. lib. 2. cap. 24.* Eodemque instituto non multò post commemorat Ænobarbum, ut maximè significationem dedisset restituendi in dignitatem Henrici, tamen eum restituere, in animo non habuisse, sive odio, sive invidia erga Guelfos, *lib. eod. cap. ult. Chron. Brunf. H. Bunting. pag. 164.* Quod cum primis exaggeratur in historia Præfulis Stederburgensis, qui & consiliorum Henrici conscius, & actorum peritus fuit, & hujus rei causa legationem quoque ad Imperatorem obiit, qui memoriæ tradidit, Ænobarbum benignè quidem esse pollicitum, sed nihilominus mitigari non potuisse, ut propinquo Principi gratiam suam confirmaret. Quæ constantia aliàs bona & laudabilis fuit,* cum suam imperiique auctoritatem contra machinationes Pontificum tueretur, apud *Radevicum lib. I. cap. 10. Gubelinum, & qui ex eo narrat, Monachum Nusfiensem Chron. magn. Belg. p. 180.* Nunc tamen ea Henrico molesta fuit atque gravis, quando quid secum actum fuerat, in animo reputabat.

5. Verum quæ causa fuerit, cur imperatores Svevi Henricum Leonem tam acerbè inimicèque insectarentur, paulò diligentius hic

* Pontifici studet Arnoldus, alioqui verax & diligens scriptor, dum asseveratione sua confirmat, Fridericum excommunicationem meruisse, de cetero nullam regni sui deminutionem pati voluisse, *lib. 2. cap. 32.* Quo animo etiam fuit, invicto sanè & contra omnes molitiones firmo, Otto IV. Henrici Leonis, de quo hic commentamur, filius, qui instaurare collapsam imperii majestatem, & vindicare ejus jura omnibus modis allaboravit, *Chron. Lauterberg. Anno M C C X I.*

hic est perquirendum, quum fontes atque capita diffidiorum à me demonstrantur. Ea autem dum reputo mecum & cogito, venit in mentem Ottonis Frisingensis, Friderici I. Imperatoris patru, * & in curia ejus præclarè versati, rerumque ab eo gestarum cum primis periti, & socii interdum atque adjutoris. Qui sincerè hæc talia exposuit, & rectè monuit atque graviter, Henricum superbum Lotharii Saxonis Imp. cujus gener erat, causam pariter & odium suscepisse, & cum pace frui posset ac secundis rebus, studio soceri infestasse Hohenstauffios, Saliquorum proximè extinctorum, quorum cum ultimo Henrico V. magnas similtates Lotharius habuit, cognatos atque hæredes. Erat inter hos Fridericus Sveviæ Dux, Henrici superbi affinis, cum quo non conveniebat Lothario, quòd sciret, imperium suum graviter ferre Svevos, & contra se contendere ac cogitare, quemadmodum augusta dignitas Friderico Sveviæ Duci prærepta, ** à Saxonibus rursus ad Svevos deferri possit.

* Vid. epistola Friderici Ænobarbi ad ipsummet Ottonem Frisingæ Episcopum perscripta, & historiæ de gestis Friderici I. inserta, *lib. 2. cap. 30.* Monachus Nusiensis stylo suo fratrem Imperatoris Conradi (curiæ diplomatumpue formulam imitaturus, regem duntaxat Romanorum dicere debuit) ex matre nominat: haud dubito, Conradi regis fratrem uterinum nominare voluisse, *magn. chron. Belg. an. 1138. conf. Cbr. Reichersp. an. 1155. Aub. Mir. annal. Belg. pag. 730.* Atque id sanè pro certo concessoque omnes sumunt, eum descendere ex stirpe Imperatorum Saliquorum, sive ut loquitur Urspergensis, *ex generatione Henricorum.* Cui, imperante Maximiliano I. Cæsare, tantus honor est habitus, ut præsentè eo in divos referretur, *Martin. Crusius Annal. Sæv. part. 2. lib. 9. pag. 365. & part. ead. lib. 10. pag. 412.*

** Vid. Abb. Stadenfis 1126. Friderici Ducis, qui ante prensabat imperii dignitatem, quàm obtineret Lotharius Saxo, frater fuit Conradus III. cujus ambitus turbas excitavit, quando partum Lothario augustum decus eripere nitebatur. *Otto Frising. l. 1. de gest. Frid. I. cap. 16. & Chron. lib. 7. cap. 17.* Ea verò spe cum vivo Lothario frustraretur, tum ipso mortuo, & voti demùm compos factus, & Henrico Lotharii genero, vincentibus Francorum Svevorumque suffragiis, est prælatus, apud

fit. Quod ne fieret, providebat Lotharius, retinendæ augustæ dignitatis, & in Guelfis, quos Saxonix Duces creaverat, quosque con-

apud eundem *lib. 1. de gest. Frid. I. cap. 22. & Chron. lib. 7. cap. 22.* Hunc monachus Nusiensis appellat Lotharii æmulum, ac memorat propter necessitudinem Saliquam (fuit enim Henrici Saliquorum masculæ stirpis ultimi ex sorore nepos) Henrico superbo, majori alioqui potentia in-nixo, & propter contractum cum Gertrude Saxo Supplinburgia matrimonium, par ex affinitate jus, nisi venisset in invidiam, adepto antepositum fuisset. Nam si disceptatio stricti juris instituenda fuerat, neque Conrado Hohenstauffio, neque Henrico Guelfo propter foeminas, quæ nullum succedendi jus, neque in imperio Romano, neque in regno Germaniæ unquam habuerunt, neque ad id acquirendum per naturam sui sexus, qui semper ab imperiis & regnis masculinis, qualia æterno fœdere juncta corpus Germano Romanum continet, habiles nascuntur. Quod eò magis hic locum habet, quia Germanorum imperium Romanum, de quo victuris ad posteritatem monumentis commentatus est Vir nostræ laude major *Hermannus Conringius*, in Henrico V. successionem hæreditariam cum jure electionis jam diu ante commutaverat, fueratque adeò in arbitrio Principum eligere, quem eligendum è republica judicabant. Proinde ad laudem Lotharii pertinet, quod de eo affirmat *Frisingensis*, *Voto* (suffragio) *omnium* imperii Principum (nondum quippe tunc electores instituti erant, atque eam adeò ob causam *Bucelinus* Henricum superbum & Leonem perperam Saxonix electores nominat *in historia Agilolfingica pag. 397. & part. 3. geneal. p. 41.*) *renitentem valde, ac reclamantem*, ad regnum (Germaniæ, cui supremum jus in Romam, & libera ac perpetua potestas eligendi Romæ dominos, qui ideò imperatores augusti Romanorum appellantur, est annexa) *tractum esse*: quo eum purgat de ambitu, licet Abbas Stadenfis commemoret, ipsum sese obtulisse, quod certè etiam vitio caret, addatque, paulò post operâ *Moguntini Antistitis* benevolentiam Principum esse conciliatam, ut suffragiis eum ornarent, *an. 1126.* Alii pertimescendam ejus potentiam causati sunt, *Frising. l. 7. c. 22.* cujus tanta sub illud tempus fama fuit, ut major titulus ipsi vulgò tribuatur, quam isto ævo in Principem imperii conveniebat,

connubio & amicitia sibi junxerat, continuandæ cupidus, unde lites ortæ sunt atque æmulationes, quibus cum reipublicæ, tum familiis istis multò potentissimis magna pernicies est allata V. *Frisingensis*

niebat, apud *Franc. Iren. exeges. lib. 3. cap. 60.* Forma hæc est. *Henricus* (ab æmulis superbus dictus) *Dei gratia* (hujus formulæ usus ante eum invaluit, recteque se habet, modò cætera æquè rectè se habeant) *totius Saxonie* (atqui ab ipsomet Lothario, priusquam Henricum sibi generum conciliaverat, Comitatus Nordalbingiæ, qui insigniores Saxonie transalbinæ partes complectebatur, aliò delatus atque Adolpho stirpis Schovvenburgicæ Comiti attributus fuit, quod indicatur diplomate dato anno 1106. quo Guelfi duntaxat erant Duces Noricorum, id est, Bajoariæ & Marchiones Orientales) *ac Bajoaria* (ordo scribendi non servatur: sive enim origo & antiquitas Ducatum Bajoariæ & Saxonie, sive acquirendi tempus, sive stylus ipsorummet diplomatum consideretur, non congruit ista tituli scriptura cum ævo illo atque usu cum Guelfis) *Palatinus* (immò verò si ita legendum esset, cum adjectione, ut aliàs solet, efferri debuisset: Comes Palatinus Rheni, qui titulus non ab Henrico Catuli filio, sed ab Henrico ejus nepote est usurpatus, postea autem eo extincto concessu beneficioque Friderici II. ad Ludovicum Ottonis Wittelsbachii, in cujus laudes *Radevicus lib. 1. cap. 18.* effunditur, filium delatus, atque ab ejus familiae posteris ad hunc diem usque retentus fuit) *Brunsvigi, Lunenburgi, ac de Northem Comes* (at tunc nullus Brunsvigæ & Lunenburgi comitatus fuit. Etsi enim Otto ab Alberto Abbate vocatus est, *Dominus de Luneburg*, & paulò post *Dominus de Brunswig*, *Chron. an. 1227.* tamen nullum monumentum occurrit, in quo is, aut ullus Saxo-Guelfus se Comitem Brunsvigæ & Lunenburgi scripserit. Quæ dominia Fridericus II. ultimus ex Hohenstauffiis Imperator Augustus (Conradus IV. enim tantum Rex Romanorum fuit) anno 1235. auxit ornavitque honore Ducatum Brunsvicensis & Lunenburgensis, *Abb. Stadenfis an. alleg. Rud. Diephold. geneal. hist. pag. 82.* Tabulæ integræ atque inviolatæ supersunt apud *H. Meibomium op. hist. pag. 503. seq.* Comitatus Northeimensis est quidem multò antiquissimus, faten-

te

gensis lib. 1. de gest. Frid. I. cap. 16. & 18. ubi rem omnem declarat, & unde hujus discordiæ principia ducenda sint, tradit. In eam sententiam scribit Urspergensis, Henricum superbum, mortuò socero * ad Cæsaream dignitatem consequendam omnia consilia retulif-

B 2

te ipso Irenico *exeg. lib. 3. cap. 62.* sed non memini, ad distingvendum Ducum Guelforum titulum fuisse adhibitum) *omnium inter Alpim ac Rhenum dominus* (latè eum imperasse, & hoc nomine gloriatum fuisse, refert Otto Frisingensis *Cbron. lib. 7. cap. 23.* Credoque sanè his rebus factum, quod superbus diceretur, ut qui affirmare solitus esset, *regnare se à mari usque ad mare, id est, à Dania usque in Siciliam.* Similiter de ejus filio Henrico Leone tradit Joh. Aventinus, *à sinu penè Hadriatico ad sinum Codanum, Oceanumque Germanicum* fines Ducatus sui extendisse: *lib. 6. annal. Boj. pag. 516.* Neuter tamen illorum tam vasto titulo est usus, quippe quòd ejusmodi luxuria titulorum non fuit ex usu illius ævi, ne quidem inter Imperatores ac reges. Atque ex dictis saltem intelligi potest, quanta rerum commutatio sequatur æmulationem potentium familiarum, quæ & obesse sibi & prodesse mutuò possunt. Tum verò iis exemplis ipsi etiam monentur Principes, ut cogitent incrementa ac deminutiones, & secundas adversasque res auctore Deo sibi evenire, quo animos ad pia justaque imperia attendant, quod seriæ & gravis Philosophiæ caput quoque attingit *Frisingensis Cbron. lib. 7. cap. 17. 23. & 24.* Præterea non tam magnitudine virium, quàm charitate patriæ firmari patriam, & florere summas potestates. Demum propter vitandas turbas utiliorrem esse imperiis successionem, quàm electionem, quod tantò magis olim ætate Henrici superbi in republica Germanica locum habuit, quia tunc jus eligendi imperatores ad omnes imperii Principes spectabat, qui quam sæpe adversus se contenderint suffragiisque certaverint, tristis superiorum seculorum eventus docuit, fuitque hæc omnino causa, cur imperio in electionem verso, etiam post Henrici V. tempora aliquid ex successione, vel quasi relictum fuerit.

* In Saxonia e's veserana Lutheræ (Königs Luther) monasterio

tulisse, & imperii insignia retinuisse tantisper, dum à Principibus consuleretur in medium, & idonea ratio reperiretur eligendi successoris, atque excitata Guelfos inter & Hohenstauffios dissensio tandem sopiretur, *Chron. an. 1138.* Quod longè aliter cecidit, ac putaverat Henricus, propterea quòd Franci Suevique æmulatione potentiae Saxonibus infesti, eligerent Conradum III. veterem Lotharii imperatoris æmulum, & Henrico Leonis patri, qui augustam concupiscens dignitatem, ejus spem prævertere cogitaverat, maxime infensum, usque eò quidem, ut nollet duos ducatus ab uno principe possideri, * non ut juri, sed quò iræ suæ serviret, & cum non esset in ipsius potestate opprimere Guelfos, hac duntaxat ratione

rio ab se ædificato, & post eum gener Henricus ibidem, tumulo est illatus, *Abbas Stadensis an. 1137. Frising. Chr. l. 7. c. 25.* Quem vicum ab Augusto hoc Imp. Ordinis Benedictini domicilio nobilitatum illustravit pugna Tillii cum Christiano IV. commissa, *Thomas Carveus epit. rer. Germ. an. 1526. Carolus Carafa comment. de German. sacr. restaurat. p. 304. edit. Francof.* Lotharii laudes *Petrus Diaconus Cassnensis* complexus est, sincerè quidem ac liberè, usque eò ut illi in causa Pontificia Abrahamus Bzovius convitium dicat, *lib. XII. hist. Eccles. an. 1131.* Qui Norbertum inprimis adhibuit consiliis, ac socio itineris in Italiam suscepti usus est quem post Archiepiscopatu Magdeburgico imposuit, Ordinis Præmonstratensium auctorem, *Ursberg. anno 1126. Trittenhemius Chr. Hirsaugiens. anno 1127. Andreas Werner Chron. Magdeb. in Norbert. XIII. Archiep.* Qui adeptus est à Pontifice primatis Germaniæ titulum, atque ejus exuvia Anno 1626. sinistro, ut tunc multorum sententia fuit, cui anno 1631. tristis eventus fidem fecit, transportatæ sunt Pragam, retinentibus verò sacerdotibus & plebe, annuente contra Urbis Senatu, *Nic. Bellus Laur. Austr. part. 2. lib. 11. pag. 78. Ad. Brachel. an. 1626. pag. 133.*

* Certum me hujus rei facit *Helmoldus*, *Chron. Slav. lib. 1. cap. 54.* cum docet & commonefacit, Conradum (hujus nominis, quod diplomatts etiam præscribit, II. in serie regum Romanorum, III. in serie regum Germaniæ) ita existimasse, & non solum Bajoariæ, verum etiam

tione atque instituto vires ipsorum labefactaret, & potentia ex propinqua Bajoaria formidabilis nervum incideret: contra se atque Sveviam, in qua Hohenstauffiorum opes innitebantur, magis firmaret, & memor superioris rerum suarum inclinationis, possessionem imperii cum primis fundaret, & summoto ex finibus adversario, non sibi tantum, sed etiam posteris conservaret.

6. Nec fortuna Conrado regi defuit, & quod voluit, ex animi sententia est consecutus, sive quod Henrico nimium rebus suis fiso * securitas obstaret, sive quod Episcoporum Guelficae magnitudini invidentium machinationibus impediretur, rerumque adeo Saxoniarum, quas florentes isti aequo animo ferre non poterant, facies immutaretur. Namque tanta erant duorum horum Principum

B 3

cipum

etiam Saxoniae ducatum ab eo abalienare, & in Albertum Ursum Marchionem Soltvedelensem, qui ea de causa titulo Ducis Saxoniae anno M C XL. se subsignavit, conferre voluisse. Ex eo repetunt *Abbas Stadenfis chron. an. 1138. Albertus Cranzius Saxon. lib. 6. cap. 8. Conf. Johannes Trubemius in Chron. Hirsaugiensi an. 1138.* Id vero quale sit, & quo jure nitatur, nunc videbimus. Sanè enim ipse sibi contradixit Conradus cum ita statueret, quippe qui Alberto Urso jam ante Marchioni, eique Principi novum Principatum, impertiri, constitutum habuit, atque adeo sine dubitatione voluit, uni duos subesse principatus, in quo revera nil inest pugnans, atque a statu Principis alienum: neque difficile est, tale quid ex omni memoria confirmare, & saltem in praesens mihi sufficit, id etiam pertinere ad imperii Archiprincipes, ut in Sigismundi imp. tabulis anno 1434. editis vocantur, siquidem ipse, de quo nunc loquor, Sigismundus uno eodemque tempore duos Electoratus Bohemicum pariter & Brandenburgicum, habuit, quorum hunc, vivo patre Carolo IV. quem is ab Ottone Bavaro, ejus stirpis Marchione ultimo emerat, illum fratre Wenceslao, qui salvo regni Bohemici jure a loco imperii dimotus fuerat, mortuo acquisivit, & utrumque conjunxit, *Jo. Dubravius hist. Bobem. lib. 22. 24. 25. Melch. Goldastus Reichsfassung. part. 2. an. 1426.*

* Vid. *Frising. Chr. l. 7. c. 23. & de gest. Frider. I. libr. 1. cap. 22. Trubemius Chr. Hirsaug. an. 1172. Conf. Urspberg. an. 1139.*

cipum, quamlibet popularium & affinium, † odia, ut appareret, ea non posse nisi alterius exitio terminari. Sed Conradi regis gratiâ principum innixi fortuna prævaluit, qui Henricum superbum opibus atque potentiâ sibi invisum, ducatu Bojariæ mulctavit, ** & post excito in æmulationem Alberto Urso, Ducatum quoque Saxoniæ in prædam, ac veluti præmium navandæ sibi contra Henricum operæ ostentavit. Utrumque verò, defuncto Conrado, Henricus Leo recuperavit, & excepta duntaxat Marchia Bajoariæ, *** quæ anno M C LVI. ad Henricum Leopoldi filium delata est, jussu de-
creto-

† *Arnold. Lub. lib. 2. cap. 24.* ubi Henricus Leo pronunciavit, *Sveviâ se esse oriundum*, in qua Hohenstauffii etiam aborigines fuerunt. De affinitate, quæ inter illos per Judithæ matrimonium coaluit, vid. *Frising. lib. loc. supr. alleg.* Cujus hæreditarii inter propinquos necessariosque odii exemplum inter Guelfos & Ascanios memorat *Hel-mold. Chron. Slav. lib. 1. cap. 54.*

** *Otto Frising. lib. 7. Chr. c. 23. Ursperg. Chr. an. 1139.* Proinde Leopoldus in tabulis publicis scripsit se Ducem Bajoariorum, ut videre est apud *Reicherspergensem, an. 1141.* quo decessit Leopoldus cognomine junior, *ibidem.* Nihilominus eum usurpavit Henricus Leopoldi filius usque ad annum M C LVI. quo Henricus Leo juri in Marchiam Orientalem (*Marchiam Austria*) antea Ducatui Bavariæ lege beneficiaria obnoxiam in solidum renunciavit.

*** *Otto Samblasianus cap. 6. Otto Frising. de gest. Frid. I. lib. 2. cap. 28.* Cujus rei fontes verissimaque capita sunt in diplomate An. M C LVI. Henrico Marchioni Austriæ concessio, ubi Henr. Leo *cessit & renunciavit omni juri & actioni, quas habebat ad dictam Marchiam* (Bajoariæ quæ aliàs Marchia orientalis, sive Austriæ dicitur, ut à Marchia orientali, citra Albim sita, cujus Detmarus meminit, distingvatur) *cum omnibus suis juribus & beneficiis.* Antea enim Austria fuit Marchionatus Bavariæ beneficiarius, qualis post esse desiit, quum Ducatus dignitatem suscepit, & nullo interjecto ad imperium pertinere cœpit. *V. Aub. Miræus not. Belg. c. 159. Melchior Goldastus const. imp. tom. 1. an. 1156.* perperam enim præscriptus est annus 1166. *Jo. Tritemius Chr. Bavar. pag. 109. Christoph. Lehmannus in erudito Chron. Spirens. lib. 5. c. 63.*

cretoque Friderici Ænobarbi iterum ditioni suæ adjunxit, ac retinuit, usque dum ipsi apud imperatorem invidia conflaretur, & Ducatus Saxoniae simul cum Bavarico ei adimeretur, relictis solum iis possessionibus & provinciis, quæ ad liberum ac nulli obnoxium Guelforum patrimonium pertinebant. * Quam fortunam Dux maximus æquo animo tulit, & quia eam corrigere non potuit, fortiter sustinuit, ac res adversas constantiâ vicit, necessitatique parens summam virtutem retinuit, & sive arma, sive pacis negotia tractaret, per se sponte ad gloriam incitatus, magnanimitatis laudem item conservavit, dignus imperio augusto Princeps, nisi Ænobarbus imperasset. ** Cumque hæc talia eximia sint, & valeant ad amplificandam Henrici Leonis fortitudinem, tum ævo nostro gratulandum est, tanti ardorem animi
 sus-

* Possessiones in patrimonio Guelforum numeratæ nemini, nec imperatori, obnoxiae fuerunt, eoque formula proscriptionis non ad has, sed duntaxat ad imperio beneficiarias pertinuit, *Arnold. Lubecens. Chron. Slav. l. 2. c. ult. Chronic. Riddagsbusanum pag. 1. 2 H. Meibom. op. pag. 489. seq.* Quod indicio est, insignes Saxoniae cis-veseranae provincias, agro Brunsvicensi & Luneburgensi comprehensas primum imperante Friderico II. cum anno 1235. dignitatem Ducatum reciperent, factas esse imperio beneficiarias, antea sui juris & liberas, ac expertes omnis clientelaris beneficiarii que nexus.

** Genealogia Henrici Leonis vid. apud *David Chytraum Saxon. pag. 55. Eliam Reusnerum oper. Genealog. in stirpe Guelfica, H. Meibom. opusc. hist. in relict. apol. pag. 426. Gabriel Bucelinum, aliosque.* Ejus epitaphium extat in Chronologia D. Chytræi, quæ anno 1586. emendatiùs consilio monitoque Meibomii Helmæstadii est recula, suppeditatis ab eodem versibus, quibus epitaphium continetur, anno 1195. Chron. Riddagshufanum pag. 16. annum, cum è vita decederet, egit sextum atque sexagesimum, auctoritate Stederbürgensis, quæ apud me permagnum momentum habet.

fuscitatum quoque esse in ipsius posteris atque successoribus, qui pro salute ac libertate Germaniæ, & vitâ fortunisque omnium arma corripuerunt; & famam à majoribus per manus acceptam honestis rebus factisque egregiis auxerunt, externumque dominatum à Rheni Mosellæque finibus exemplo ad posteros memorabili prohibuerunt, socialique Germanorum bello decus atque robur addiderunt.

F I N I S.

WMA

WMA

